

Reykólahreppur,
Bogi Kristinsson,
skipulags- og byggingarfulltrúi
Maríutröð 5a
Reykhólum
380 Reykólahreppi

Garðabær, 26. október 2017
2017090034/42-0
TB
tb

Skipulags- og matslýsing vegna breytingu á aðalskipulagi Reykólahrepps, breytt lega Vestfjarðarvegur (60) og nýjar efnistöknámur

Vísað er til bréfs frá Reykólahrepp, dags. 28. september sl., þar sem óskað er eftir umsögn Náttúrufræðistofnunar Íslands um skipulags- og matslýsingu vegna vinnu við breytingu á aðalskiplagi Reykólahrepps vegna breyttrar legu Vestfjarðarvegur (60) og nýrra efnistöknáma.

Náttúrufræðistofnun hefur farið yfir framangreinda skipulags- og matslýsingu. Stofnunin telur að í lýsingunni komi almennt fram hvaða þætti þarf að fjalla um í tillögu að breytingu á skipulagi og umhverfismati þess sbr. almenna umfjöllun um forsendur skipulagsins og tilgang þess svo og umfjöllun í kafla 7. Þó ekki sé gert grein fyrir einstökum viðmiðum, þ.e. viðmiðum innan þeirra laga eða stefnumarkana sem lögð eru til grundvallar, þá má gera ráð fyrir að það verði gert í umhverfismatinu, sjá síðar.

Þetta mál í heild sinni hefur fengið mikla faglega umfjöllun í mati á umhverfisáhrifum framkvæmdarinnar og því hægt að nálgast bestu fánlegu gögn um flesta náttúru- og umhverfisþætti. Auk þess liggur fyrir álit Skipulagsstofnunar frá 28. mars 2017 um mat á umhverfisáhrifum á þeim kafla framkvæmdarinnar/Vestfjarðarvegur sem hér er til umfjöllunar. Þó bent sé á álit Skipulagsstofnunar í framangreindri lýsingu er ekki ekki gerð grein fyrir því að sveitarfélagið hljóti að þurfa að fjalla sérstaklega um álit Skipulagsstofnunar við skipulagsgerðina/umhverfismatið sem er undanfari framkvæmdaleyfis ef og þegar af því verður.

Í álit Skipulagsstofnunar segir: „Að mati Skipulagsstofnunar er leið D2 sá kostur sem uppfyllir best markmið laga nr. 106/2000 um að draga eins og kostur er úr neikvæðum áhrifum framkvæmda. Jafnframt er að mati stofnunarinnar óvissa um áhrif þverana fjarðanna á eðlisþætti sjávar og lífríki fjöru og grunnsævis sem ekki verður eytt nema með frekari rannsóknum eins og fjallað er um í 3. kafla að framan. Út frá þekktum áhrifum á birkiskóglendi, votlendi, leirur og sjávarfitjar, tegundir sem njóta verndar, menningarmínjar og landslag er það niðurstaða Skipulagsstofnunar að leiðir A1, I og Þ-H séu að öllu

samanlögðu líklegar til að hafa í för með sér talsverð til veruleg neikvæð umhverfisáhrif sem ekki sé hægt nema að takmörkuðu leyti að fyrirbyggja eða draga úr með mótvægisáðgerðum."

Í 2. mgr. 13. gr. laga nr. 106/2000 segir: „Við útgáfu leyfis til framkvæmdar samkvæmt flokki A skal leyfisveitandi kynna sér matsskýrslu framkvæmdaraðila um framkvæmdina og **taka rökstudda afstöðu til álits Skipulagsstofnunar um mat á umhverfisáhrifum hennar.** Leyfisveitandi skal birta opinberlega ákvörðun sína um útgáfu leyfis og niðurstöðu álits Skipulagsstofnunar um mat á umhverfisáhrifum innan tveggja vikna frá útgáfu leyfis. Í ákvörðun skal tilgreina kærheimild og kærufrest þegar það á við." (Feitletrun Náttúrufræðistofnun). Þó hér sé ekki verið að fjalla um útgáfu framkvæmdaleyfis þá, eins og segir hér að framan, hlýtur að þurfa að fjalla sérstaklega um álit Skipulagsstofnunar, sem byggir á bestu fánlegum gögnum, og afstöðu sveitarfélagsins til þess þar sem það er undanfari leyfisveitinga.

Þó mat á umhverfisáhrifum og álit Skipulagsstofnunar vegna Vestfjarðarvegar á umræddum kafla liggi fyrir vill Náttúrufræðistofnun benda á að í lögum um náttúruvernd nr. 60/2013 er að finna ýmis ákvæði sem eru leiðbeinandi um hvernig ber að nálgast vernd náttúruminja (s.s. lífríkis, jarðminja og landslags). Náttúrufræðistofnun leggur áherslu á að í skipulagsvinnunni/umhverfismatinu verði skoðað hvernig væntanlegt aðalskipulag samræmist almennum markmiðum laganna sem koma fram í 1., 2. og 3. gr. þeirra, 1. gr. (*Markmið laganna*), 2. gr. (*Verndarmarkmið fyrir vistgerðir, vistkerfi og tegundir*) og 3. gr. (*Verndarmarkmið fyrir jarðminjar, vatnasvæði, landslag og víðerni*), og einnig verði umfjöllun í skipulaginu í tengslum við einstakar greinar sem geta átt við. Hér má t.d. nefna greinar 6. til 12. um meginreglur hvað varðar náttúru- og umhverfisvernd, 14. gr. um hlutverk náttúruverndarnefnda, kafla IV um almannarétt, útivist og umgengni, kafla IX um friðun vistkerfa, vistgerða og tegunda, 61. gr. um sérstaka vernd vistkerfa, jarðminja o.fl., 63. grein um framandi lífverur og svo kafla XII um skipulagsgerð, framkvæmdir og fleira, greinar 68. til 73., en þar er komið inn á gerð skipulagsáætlna, hönnun mannvirkja og ræktun.

Náttúrufræðistofnun er ljóst að þessi viðmið hafa upp að vissu marki verið skoðuð í þeirri vinnu sem þegar hefur farið fram en telur engu að síður mikilvægt að skoða áhrif skipulagsins m.t.t. allra framangreindra lagagreina þó einhverjar þeirra eða hlutar þeirra eigi ekki við. Einnig þarf að skoða vel markmið laga um vernd Breiðafjarðar og þær greinar laga nr. 64/1994 sem helst eiga við s.s. 2. mgr. 6. gr. þar sem segir að ávallt skuli gæta fyllstu varkárni og nærgætni gagnvart villtum dýrum og búsvæðum þeirra og forðast óþarfa truflun og að við skipulag og landnotkun skuli tekið tillit til villtra dýra og búsvæða þeirra, sbr. lög um náttúruvernd og skipulagslög, og einnig þarf að skoða 19. gr. um vernd arna.

Náttúrufræðistofnun leggur áherslu á að allar ákvarðanir í skipulagsvinnunni/umhverfismatinu byggi á sem bestum þekkingargrunni hvað varðar náttúruvar og að alltaf sé leitað leiða til að koma í veg fyrir neikvæð áhrif á náttúruna.

Virðingarfyllt

Trausti Baldursson

forstöðumaður vistfræði- og ráðgjafadeildar

